

Jaarverslag 2016

SIPO,
te Breda

INHOUDSOPGAVE

Pagina:

Bestuursverslag:

Voor het bestuursverslag	4
Kengetallen	12
Financieel beleid	16
Continuïteitsparagraaf	19
Verslag toezichhoudend orgaan	22

Jaarrekening:

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	24
Balans per 31 december 2016	28
Staat van baten en lasten 2016	29
Kasstroomoverzicht 2016	30
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	31
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	34
Verbonden partijen	38
Verantwoording subsidies	39
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	40
Gebeurtenissen na balansdatum	43
Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen	44
Bestemming van het resultaat	45
Ondertekening door bestuurders en toezichhouders	46

Overige gegevens:

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	48
---	----

BESTUURSVERSLAG

Voor het bestuursverslag

Missie

De missie van SIPO is het bieden van kwalitatief hoogwaardig primair onderwijs op islamitische grondslag volgens de Soena wal Djamaha¹. Uitgangspunt hierbij is dat aan de kinderen in Midden en West Brabant kwalitatief hoogwaardig basisonderwijs wordt geboden, zodanig dat het beste uit deze kinderen gehaald kan worden met het oog op hun functioneren in de Nederlandse samenleving.

Visie

Onze leerlingen

SIPO staat voor de ontwikkeling van leerlingen naar volwaardig burgerschap in de Nederlandse en Europese samenleving met een stevige, (zelf)bewuste islamitische identiteit. In de visie van SIPO staan islamitische identiteit en burgerschap en participatie in de Nederlandse samenleving niet op gespannen voet met elkaar. SIPO is er van overtuigd dat de islam in elke samenleving een verrijkend perspectief te bieden heeft.

Voor SIPO is het van belang dat kinderen een religieuze vorming krijgen, die past in een wereld met vele identiteiten. In de visie van SIPO leren kinderen vanuit hun achtergrond respectvol om te gaan met medeburgers, ook als die er een andere levenswijze en andere overtuigingen op na houden. Ze leren bovendien om zich als rentmeester te gedragen tegenover de natuur. Ze gaan goed om met de wereld met duurzaamheid als uitgangspunt. In het onderwijs bij de scholen van SIPO staat de eigenwaarde van het kind voorop. SIPO beschouwt elk kind als uniek met eigen talenten en ontplooiingsmogelijkheden. In onderwijs en islamitische opvoeding moet steeds de juiste balans worden gevonden tussen structuur bieden enerzijds en vrijheid tot ontplooiing anderzijds. Het richtpunt is dat onze leerlingen straks zelfbewust, met een positief zelfbeeld en met vermogen tot kritische zelfreflectie in de wereld staan.

Onze medewerkers

Het personeel van SIPO is in staat om deze visie en kernwaarden invulling te geven en waar te maken. Personeelsleden bij SIPO zijn de rolmodellen voor de leerlingen.

Onderwijskundige kernwaarden voor het personeel zijn daarom verantwoordelijkheid dragen, verbindend en grensverleggend handelen. Voor de overige kernwaarden wordt verwezen naar het Identiteitsplan van SIPO.

Het personeel werkt oplossingsgericht en opbrengstgericht, spreekt collega's aan op passend gedrag en wil daar zelf ook op aangesproken worden. Samenwerken, leren van elkaar, opbouwende voorstellen doen, nieuwe methoden en inzichten verkennen en de uitdaging tot steeds beter presteren aangaan horen daar ook bij, evenals de bereidheid om eigen professionele vaardigheden te blijven ontwikkelen.

Ons onderwijs

SIPO streeft ernaar dat het onderwijs op haar scholen van een excellente kwaliteit is. Bij het nastreven van deze hoge ambitie wil SIPO leren van goede voorbeelden van anderen om

¹ Soena wal Djahama of Al-Aqiedah ahla assoennah wa aljamaa staat voor een verzameling onmiskenbare onderwerpen waar het verstand en de natuurlijke aanleg van de mens zich bij neerleggen. Onderwerpen die verankerd zitten in het hart van de mens en niet open staan voor enige vorm van twijfel, zoals het geloof in het bestaan van de Schepper, Zijn alomvattende kennis, Zijn Almacht, de ontmoeting met Hem na de dood, de beloning voor de verrichte daden en de verplichting om Zijn bevelen, die hij middels Zijn Boeken en Zijn Profeten aan ons heeft geopenbaard, op te volgen.

beter richting te geven aan de eigen inspanningen. SIPO wil in alle opzichten voldoen aan de wettelijke eisen en aan de kwaliteitseisen van de inspectie, maar gaat feitelijk voor méér en beter dan basiskwaliteit. SIPO gaat er van uit dat het duurzaam realiseren van excellerende scholen alleen maar lukt als ook de kwaliteit van het bestuur op orde is.

Ons bestuur

SIPO onderkent het belang van goed bestuur, wil transparant zijn in haar handelen en zich naar alle betrokkenen verantwoordelijk. Als bestuur van SIPO onderschrijven wij de Code Goed Bestuur van de PO-raad. Bovendien hebben wij het Handvest voor Goed Bestuur in het Islamitisch Onderwijs mede ondertekend. Beide documenten zijn richtinggevend voor het handelen van het bestuur.

Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een stichting. SIPO is om 31 december 2008 opgericht en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Breda onder dossiernummer 20147556.

Organisatiestructuur en personele bezetting

SIPO is het bevoegd gezag van drie scholen (El Feth te Bergen op Zoom, Aboe el-Chayr te Tilburg en Okba Ibroe Nafi te Breda). Alle drie de scholen hebben een eigen directeur die integraal verantwoordelijk is voor het reilen en zeilen van de eigen school. Voor bovenschoolse zaken is er een directeur-bestuurder. SIPO heeft een bestuursmodel met een dagelijks bestuur en een algemeen bestuur, waarbij laatstgenoemde de interne toezichthoudersfunctie vervult.

De directeur-bestuurder houdt zich bezig met identiteitsbeleid, personeelsbeleid, financieel beleid en huisvestingszaken en alle overige bestuurstaken. Voor de directeurs en de directeur-bestuurder zijn er twee statuten opgesteld waarin taken en bevoegdheden nader staan omschreven. Er is een bestuurskantoor waar naast de directeur-bestuurder ook een parttime administratieve kracht werkt. SIPO beschikt over een GMR en elke school heeft een eigen MR.

Bestuurssamenstelling

Het bestuur is ultimo 2016 als volgt samengesteld:

Voorzitter :	A. Tebbaa
Overige bestuursleden :	F. Bouzambou A. Boudzra M. Elkadi M. El Allouchi
Directeur-bestuurder:	M. Talbi

Bekostigingsgrondslag

Het aantal leerlingen op 1 oktober vormt de grondslag voor de bekostiging. Eventueel kan door middel van een groeitelling aanvullende bekostiging worden toegekend als het aantal leerlingen van een school volgens daartoe vastgestelde normen (voor het totale bestuur) is toegenomen. Er hebben gedurende het kalenderjaar 2016 groeitellingen plaatsgevonden (de telling van 1 oktober was meteen een groeitelling). In onderstaand overzicht wordt het aantal leerlingen vergeleken met de jaren 2015, 2014, 2013 en 2012.

	1-10-2016	1-10-2015	1-10-2014	1-10-2013	1-10-2012
El Feth	204	190	176	154	140
Aboe El-Chayr	222	217	190	187	185
Okba Ibnoe Nafi	188	172	153	145	132
Totaal	614	579	519	486	457

Daarnaast heeft SIPO in 2016 een tweetal groeitellingen gehad vanwege de snelle groei. Het betreft groeitellingen per de volgende data en met het aangegeven aantal leerlingen:

1-3-2016: 24 leerlingen

1-10-2016: 35 leerlingen

Belangrijkste kenmerken van het gevoerde beleid

SIPO bestuur

Het bestuur van SIPO heeft zich in 2016 in hoofdzaak op de volgende punten gericht:

- Uitvoering van het Plan van Aanpak 2015-2019:
 - o Er is een start gemaakt met de implementatie van de methode Islam Art. Dit is een uitvloeisel van het doel meer aandacht te schenken aan kunstzinnige vakken
 - o Het ontwikkelen van een pedagogisch-didactisch concept en het ontwikkelen van meer variatie in de didactiek is verschoven naar een later moment in deze planperiode
 - o De islamitische uitstraling van de schoolgebouwen is op alle drie de scholen opgepakt
 - o Er is geen tijd geweest voor het de doelstelling om meer variatie te krijgen in de leerlingpopulaties
 - o De directeuren van IBS Aboe el-Chayr en IBS Okba Ibnoe Nafi zijn in 2016 intensief gecoacht
 - o De directeuren hebben zich ingeschreven in het schoolleidersregister
 - o Gezamenlijke scholing voor de directeuren heeft in 2015 een start gekend. Dit heeft in 2016 geen vervolg gekregen.
- Zowel op IBS Aboe el-Chayr als op IBS Okba Ibnoe Nafi hebben de directeuren een vast aanstelling ontvangen. Doel hiervan is om continuïteit te bewerkstelligen op de scholen. Helaas is in 2017 besloten afscheid te nemen van de directeur van IBS Okba Ibnoe Nafi
- goede communicatie met personeel en de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
- het verbeteren van de onderwijskwaliteit. Opbrengstgericht werken en groepsplannen blijven de komende jaren belangrijke thema's voor de drie scholen
- IBS El Feth heeft in 2015 een start gemaakt met een traject richting goede/excellente beoordeling door de inspectie. Helaas is dit traject in 2016 vertraagd geraakt door een onderbreking van de onderwijsbegeleiding. In 2017 is een herstart gemaakt onder begeleiding van onderwijsadviesbureau TdF
- Het verbeteren van de professionele cultuur waren ook in 2016 belangrijke thema's voor onze scholen Okba Ibnoe Nafi en Aboe el-Chayr
- Implementatie van Schoolwide PBS waren ook in 2016 een belangrijk thema voor de scholen Okba Ibnoe Nafi en Aboe el-Chayr
- In Bergen op Zoom is eind 2016 door de gemeente een start gemaakt met een traject dat de komende jaren moet leiden tot het overdragen van de onderwijshuisvesting aan de schoolbesturen (vergelijkbaar met Breda)
- In 2015 werden voorbereidingen worden getroffen voor het afdekken van de risico's die de invoering van de nieuwe WWZ met zich meebrengt. SIPO had zich hiertoe georiënteerd op een tweetal regionale initiatieven: het Regionale

Transfercentrum Midden-Brabant en het Centrum Personeelsvoorziening (West-Brabant). In 2016 heeft SIPO zich aangesloten bij het 2^e initiatief dat inmiddels Leswerk heet

- IBS Okba Ibroe Nafi is in oktober verhuisd naar een ingrijpend verbouwd schoolgebouw aan de Hooilaan 3. Dit gebouw is beter toegerust voor modern onderwijs. Tevens is de islamitische identiteit beter tot uiting gebracht in dit schoolgebouw
- Voor IBS El Feth is een begin gemaakt met uitbreiding van het schoolgebouw met 2 nieuwe klaslokalen. Dit was noodzakelijk om de groei van het aantal leerlingen te kunnen huisvesten. Ook hier is het gelukt om de islamitische identiteit goed tot uiting te brengen.

Het bestuur heeft de Code Goed Bestuur van de PO-raad ondertekend en zet zich in om die gewetensvol uit te voeren. Het bestuur heeft tevens het Handvest Goed Bestuur en kwaliteit islamitisch onderwijs (van de ISBO) ondertekend.

Financieel beleid

De scholen werken met een sluitende begroting. Bovendien zijn de begrotingen taakstellend. De investeringen in onderwijsmethoden, meubilair en ICT waar mogelijk worden gedaan in samenhang met de schoolplannen. Sinds dit jaar werkt SIPO namelijk met meerjaren investeringsplannen die verwerkt worden in de verschillende meerjarenbegrotingen.

Er is in 2016 beleid ontwikkeld met betrekking tot het vrij besteedbaar vermogen. Er zijn middelen gereserveerd voor het vormgeven van de personeelsfunctie op SIPO-niveau. Tevens dragen scholen jaarlijks een vast bedrag aan SIPO voor het ontwikkelen van innovatiebeleid.

In verband met de positieve exploitatieresultaten van 2014, 2015 en 2016 is het vermogen gegroeid, na drie jaren van (grote) exploitatie tekorten. Het resultaat is in 2016 voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de groeibekostigingen die SIPO heeft ontvangen. Omdat wij deze vooralsnog niet begroten, valt het resultaat de laatste jaren hoger uit dan verwacht. Omdat de verwachting is dat we de komende jaren gestaag zullen blijven groeien zullen in de komende begrotingen wel rekening dienen te houden met deze groeibekostigingen.

De solvabiliteit en liquiditeit zijn in 2016 gedaald. De rentabiliteit en huisvestingsratio zijn iets gestegen.

SIPO heeft een nieuw treasurystatuut, waarin het beleid ten aanzien van beleggen en belenen is omschreven. Verdere toelichting is te vinden op pagina 19 van dit verslag.

Toelichting meerjarenbegroting

Maart 2015 is het Plan van Aanpak SIPO 2015-2019 vastgesteld. Hierin wordt beschreven welke ontwikkelingen SIPO verwacht en welke doelen zij zich heeft gesteld in de komende jaren. Deze beleidsperiode zal SIPO zich met name richten op verdere kwaliteitsverbetering van het onderwijs (waarbij specifieke aandacht voor IBS El Feth die zich de komende jaren wil gaan ontwikkelen naar een goede/excellente beoordeling), verdere ontwikkeling van de islamitische identiteit, het vergroten van de ouderbetrokkenheid en het faciliteren van de leerlinggroei. Dit heeft financiële consequenties die hun vertaling hebben gekregen in de meerjarenbegroting. Hieronder worden de maatregelen met de grootste financiële impact beschreven.

De leerlinggroei brengt een groei mee aan de inkomstenkant. Van 3,5 miljoen in 2015 naar 3,8 miljoen in 2020, een stijging van een kleine € 300.000,-. Hierbij is overigens gerekend met een beëindiging van de impuls gelden vanaf 2017. In de komende begrotingen zullen we vooralsnog weer rekening gaan houden met voortzetting van deze gelden.

De grootste impact heeft de groei van het personeelsbestand die de verwachte leerlinggroei met zich meebrengt: in 2020 zijn de personeelslasten ten opzichte van 2015 met een kleine € 400.000,- gestegen. Zaak hierbij is om jaarlijks te monitoren of de leerlinggroei op dat moment groei in het personeel rechtvaardigt.

De scholen krijgen de komende jaren intensieve begeleiding bij het verbeteren van de onderwijskwaliteit. De begeleiding wordt begroot op € 24.000,- per jaar. Daarnaast gaan de scholen zich de komende jaren meer richten op het aanbieden van kunstzinnige vakken, kosten: € 22.500,-. De kosten voor het vergroten van de ouderbetrokkenheid worden begroot op € 15.000,- per jaar. De totale lasten zullen ten slotte als gevolg van de leerlinggroei autonoom groeien met een kleine € 40.000,- in 2017.

De komende jaren zien we dat SIPO, ondanks de groei aan de lastenkant, t/m 2017 jaarlijks een positief resultaat behaalt. Volgens onze eigen prognose zien we dit na 2016 gestaag dalen. In 2020 stijgt deze weer licht.

Huisvesting

Aboe el-Chayr is gehuisvest in MFA (Multi Functionele Accommodatie) “de Dirigent” in Tilburg. De school is hierin gehuisvest, samen met vijf andere gebruikers, te weten basisschool De Regenboog, Kinderstad, Thebe, de gemeente en het sportbedrijf. Het bestuur is nog immer met de gemeente Tilburg in overleg over het moment waarop en de voorwaarden waaronder de overdracht van het schoolgebouw aan het schoolbestuur kan plaatsvinden. Dit proces heeft vanuit gemeentelijke kant vertraging opgelopen. Inmiddels is er een concept-leveringsakte opgesteld die met de gebruikers nog moet worden vastgesteld en ondertekend.

In Breda is alle onderwijshuisvesting (zowel (vervangende) nieuwbouw als groot onderhoud) overgeheveld naar BreedSaam, een coöperatie waarin alle Bredase schoolbesturen deelnemen. In goede samenwerking met Breedsaam is voor IBS Okba Ibnoe Nafi een schoolgebouw aan de Hooilaan 3 ingrijpend verbouwd en in oktober 2016 opgeleverd. De school is hier sindsdien in gehuisvest.

El Feth in Bergen op Zoom heeft door de aanhoudende groei op niet al te lange termijn een capaciteitsvraagstuk. Met de gemeente zijn eind 2014 gesprekken opgestart voor een oplossing op de lange termijn. In april 2017 heeft de oplevering plaatsgevonden van een uitbreiding van 2 klaslokalen.

Personeel

Mohamed Talbi neemt als directeur-bestuurder alle uitvoerende zaken van het bestuur op zich. Zaken die te maken hebben met de islamitische identiteit zijn een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het gehele bestuur.

De directeurs van IBS Aboe el-Chayr en IBS Okba Ibnoe Nafi hebben in 2016 een vast dienstverband ontvangen. Helaas hebben we in 2017 weer afscheid moeten nemen van de directeur van laatstgenoemde school. Het werving- en selectieproces wordt na de meivakantie opgestart. In de tussentijd neemt de directeur-bestuurder waar op de school. Dit

is een logische keus, daar hij de school en het personeel goed kent. Hij heeft in de periode 2012-2014 al eerder leiding gegeven aan de school.

Voor de komende jaren wordt een lichte groei van het personeelsbestand verwacht, vanwege de groei van de scholen. De verwachting is dat het bestand de komende twee jaar met 5 FTE zal groeien. Daarnaast zal hoogstwaarschijnlijk, vanwege aansluiting bij Leswerk, een flexibele schil worden gecreëerd voor de vervangingsbehoefte van de SIPO-scholen. Deze flexibele schil zal in eerste instantie worden ingezet op onze scholen, maar de mogelijkheid bestaat dat deze ook ingezet worden bij andere scholen binnen de samenwerking.

Het beleid rond ziekteverzuim is herzien. In 2015 zagen we namelijk een plotselinge stijging, met name op onze scholen in Breda en Tilburg. In 2016 heeft dit extra aandacht gekregen. Het heeft echter nog niet geleid tot een daling van het ziekteverzuim, mede door een aantal langdurige niet-werkgerelateerde zieken.

In 2016 is het nieuwe ziekteverzuimbeleid vastgesteld, gericht op het verlagen van het verzuim. Daarnaast is een nieuw arbobeleidsplan vastgesteld. De implementatie is in 2016 gestart en zal in 2017 doorlopen onder intensieve begeleiding van onze arbodienst. De scholen van SIPO maken gebruik van een en dezelfde Arbodienst: Perspectief. Hierdoor zijn er nog betere mogelijkheden ontstaan voor de begeleiding van de werknemers en voor de uitvoering van het personeelsbeleid. Het kortdurend ziekteverzuim lijkt in 2016 onder controle te zijn gebracht. 2017 zal gericht zijn op het verlagen van het ziekteverzuimpercentage.

Wat de functiemix betreft, de komende jaren worden gebruikt om de achterstand voor wat betreft het aantal aangestelde LB-functionarissen in te halen. Inmiddels volgen meerdere leerkrachten opleidingen die hen in staat stellen om deel te nemen aan de functiemix. Helaas vertrekt per september 2017 een LB-functionaris.

Beheersing uitgaven inzake uitkeringen na ontslag

Het personeelsbeleid van de stichting is erop gericht personeel zolang mogelijk in dienst te houden van de stichting. In sommige gevallen blijkt dit niet mogelijk te zijn. Hiervoor is voor elke school een personeelsreserve gevormd van maximaal € 100.000,- om mogelijke frictiekosten op te vangen.

Onderwijskundige zaken

Op alle drie de scholen is sprake van intensivering van de eerder in gang gezette trajecten Opbrengstgericht werken en het werken met groepsplannen. Tilburg, Breda en Bergen op Zoom werken inmiddels alle met Parnasys. In het Plan van Aanpak SIPO staan verder geen grote wijzigingen ten opzichte van de bestaande plannen van de scholen. Wel is voor El Feth in Bergen op Zoom de ambitie uitgesproken om een goede beoordeling te verkrijgen vanuit de Onderwijsinspectie. Er is hiervoor een plan van aanpak worden opgesteld. De andere twee scholen zullen zich voornamelijk richten op de verbetering van de basiskwaliteit.

Onderwijsprestaties

De scores op de CITO-LOVS toetsen, de CITO-Entreetoets en de CITO-eindtoets laten een wisselend beeld zien. El Feth heeft in 2016 een enigszins tegenvallend resultaat behaald, echter nog ruim boven de inspectienorm. Okba Ibnoué Nafi laat in 2016 wederom een goede score zien. Ook Aboe el-Chayr heeft net onder de inspectienorm gescoord. Voor deze school is een intensief plan van aanpak opgesteld, gericht op het verbeteren van de opbrengsten.

Over het algemeen wordt er door onze leerlingen iets lager gescoord dan gemiddeld in vergelijking met alle leerlingen in Nederland het geval is. In vergelijking met leerlingen uit soortgelijke populatie scoren onze leerlingen over het algemeen juist iets beter. Onze ambitie is om toe te groeien naar (iets boven) het landelijk gemiddelde.

Kwaliteitszorg

SIPO is voor wat betreft de kwaliteitszorg overgestapt naar WMK-PO van Cees Bos. De directie, stafleden en team zijn in 2014 hierin geschoold en begeleid door Dyade. De begeleiding heeft in 2016 voortgang gevonden.

Belangrijke stellige bestuurlijke voornemens

In het verslagjaar 2016 en begin 2017, zijn geen besluiten genomen, c.q. zijn er geen belangrijke stellige bestuurlijke voornemens.

Afhandeling van klachten

Voor klachten is een klachtenregeling vastgesteld. Deze wordt jaarlijks opgenomen in de schoolgidsen. In 2016 zijn er geen klachten ingediend.

Bezoldiging bestuurders en toezichhouders

De leden van het algemeen bestuur van SIPO ontvangen een vergoeding van maximaal € 1.500. Het dagelijks bestuur (directeur-bestuurder) is een bezoldigde functie. De hoogte van de bezoldiging wordt verder toegelicht in de jaarrekening. Zie hiervoor bijlage 'Bezoldiging van bestuurders'.

Toegankelijkheid en geografische gebieden

De scholen van SIPO staan in principe open voor alle kinderen van ouders die de islamitische grondslag onderschrijven. Vrijwel alle leerlingen van El Feth komen uit Bergen op Zoom. Vrijwel alle leerlingen van Aboe el-Chayr komen uit Tilburg. De leerlingen van Okba Ibnou Nafi komen met name uit Breda; een kleiner deel van de leerlingen komt uit Oosterhout.

Samenwerkingsverbanden

SIPO maakt deel uit van de volgende samenwerkingsverbanden:

SWV Plein013 (Tilburg)

RSV Breda OOK

SWV Brabantse Wal (Bergen op Zoom)

Daarnaast wordt (ad hoc) samengewerkt met diverse lokale en regionale organisaties en instellingen.

Risico's en onzekerheden

Voor de komende jaren is een leerlinggroei geprognostiseerd. Hierop is het beleid voor de komende jaren gebaseerd. Een tegenvallende groei is een risico in deze. Daarnaast zien we nog steeds een gestaag dalend leerlinggewicht. Samenhangende risico's zijn het mogelijk (gedeeltelijk) wegvallen van de impuls gelden en de kosten samenhangend met eventuele ontslagprocedures.

De bouwtrajecten kennen geen financiële risico's. In Breda wordt het bouwheerschap en het bouwmanagement uitgevoerd door Breedsaam en die draagt daarmee ook eventuele financiële tekorten. Het bouwtraject in Bergen op Zoom is binnen het door de gemeente toegekende bouwbudget gevallen. Het bouwmanagement is in handen gelegd van Dyade, die de financiën streng bewaakt.

Er komen bij de school Okba Ibnou Nafi in Breda diverse leerlingen vanuit de aangrenzende gemeente Oosterhout. Op dit moment is het gemeentelijke beleid van Oosterhout zo

ingesteld dat het leerlingvervoer van de betreffende leerlingen bekostigd worden door de gemeente Oosterhout. Mocht het beleid van de gemeente Oosterhout aangepast worden en het leerlingvervoer afgeschaft wordt dan is het risico dat hiermee ook de betreffende leerlingen de school zullen verlaten.

De regeling impulsgebiedensubsidie is wederom verlengd van schooljaar 2017-2018 tot en met 2020-2021. Echter op dit moment wordt het onderwijsachterstandenbeleid in het primair onderwijs herzien op basis van een nieuwe indicator die het CBS heeft ontwikkeld. Het voornemen is om deze nieuwe regeling voor 1 augustus 2019 in te voeren. In de nieuwe regeling zullen de huidige gewichtenregeling en de huidige impulsgebieden opgaan. In dit stadium is onbekend wat de financiële consequenties zullen zijn.

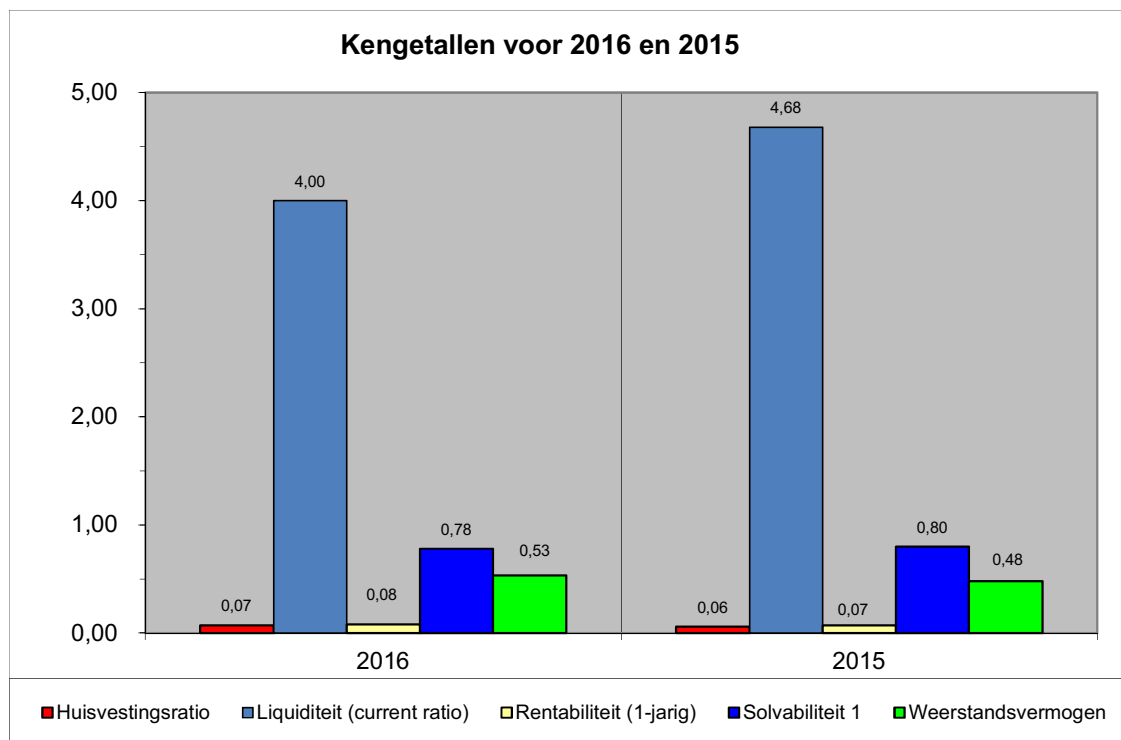
Code goed bestuur

SIPO heeft de Code Goed Bestuur PO ondertekend en leeft deze ook na.

KENGETALLEN

Met betrekking tot de huisvestingsratio, liquiditeit, rentabiliteit, solvabiliteit en het weerstandsvermogen vermelden wij onderstaande kengetallen:

Kengetal	2016	2015	Signaleringswaarde onderwijsinspectie
Huisvestingsratio	0,07	0,06	groter dan 0,10
Liquiditeit (current ratio)	4,00	4,68	kleiner dan 0,75
Rentabiliteit (1-jarig)	0,08	0,07	kleiner dan -0,10
Solvabiliteit (definitie 2)	0,78	0,80	kleiner dan 0,30
Weerstandsvermogen	0,53	0,48	kleiner dan 0,05

Hierna vindt u omschrijving van de kengetallen inclusief berekening.

Huisvestingsratio

Het kengetal "huisvestingsratio" geeft de verhouding weer tussen de huisvestingslasten en de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Definitie: Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen gedeeld door som van de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Omschrijving	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
- Huisvestingslasten	271.930		220.809	
- Afschrijvingen gebouwen en terreinen	10.496		9.843	
Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen		282.426		230.652
- Totale lasten	3.915.600		3.660.589	
- Financiële lasten	1.415		412	
Som totale lasten en financiële lasten		3.917.015		3.661.001
Kengetal:		0,07		0,06

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van groter dan 0,10.

De huisvestingsratio is voor 2016 lager dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2015 is de huisvestingsratio gestegen.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

Omschrijving	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
- Liquide middelen	1.839.309		1.747.060	
- Vorderingen	615.619		224.932	
- Voorraden	-		-	
Vlottende activa		2.454.928		1.971.992
Kortlopende schulden		614.209		421.598
Kengetal:		4,00		4,68

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,75.

De liquiditeitsratio geeft aan dat 4,00 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit kortlopende verplichtingen aan crediteuren, nog te betalen posten en de overlopende passiva.

De Stichting heeft op 31 december 2016 de beschikking over € 1.839.309 aan liquide middelen en heeft daarnaast € 615.619 openstaan aan nog te ontvangen bedragen.

Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 614.209.

De liquiditeitspositie is voor 2016 groter ten opzichte van de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking tot 2015 is de liquiditeitspositie gedaald.

In bovenstaande berekening is geen rekening gehouden met de in de voorzieningen opgenomen verplichtingen.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten.

Definitie: Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
Resultaat		355.158		264.247
- Totaal baten	4.262.653		3.912.711	
- Financiële baten	9.520		12.537	
Som totaal baten inclusief financiële baten		4.272.173		3.925.248
Kengetal 1-jarig:		0,08		0,07

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan -0,10.

De rentabiliteit geeft de verhouding aan hoeveel van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat.

De stichting heeft van de totale opbrengsten, te weten € 4.272.173, een resultaat behaald van € 355.158. Dit houdt in dat 0,08 deel van de baten wordt omgezet in het uiteindelijke resultaat, ofwel van elke euro die wordt ontvangen, wordt € 0,08 behouden en wordt € 0,92 besteed.

De rentabiliteitspositie is voor 2016 hoger dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2015 is de rentabiliteitspositie gestegen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie 2: Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen

Omschrijving	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
- Eigen vermogen	2.244.030		1.888.872	
- Voorzieningen	192.559		134.617	
Som eigen vermogen en voorzieningen		2.436.589		2.023.489
Totaal vermogen		3.127.765		2.524.626
Kengetal:		0,78		0,80

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,30.

Definitie 2 van de solvabiliteit geeft aan dat 78% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, hetgeen inhoudt dat slechts 22% van het totale vermogen gefinancierd wordt met vreemd vermogen.

De solvabiliteitspositie is voor 2016 groter ten opzichte van de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking tot 2015 is de solvabiliteitspositie gedaald.

Definitie 1: Eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen.

Omschrijving	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
Eigen vermogen		2.244.030		1.888.872
Totaal vermogen		3.127.765		2.524.626
Kengetal:		0,72		0,75

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorzien tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

Definitie: Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten)

Omschrijving	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
Eigen vermogen		2.244.030		1.888.872
- Totaal baten	4.262.653		3.912.711	
- Financiële baten	9.520		12.537	
Som totaal baten inclusief financiële baten		4.272.173		3.925.248
Kengetal:		0,53		0,48

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,05.

In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt.

Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning & control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

Het weerstandsvermogen is voor 2016 groter ten opzichte van de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking tot 2015 is het weerstandsvermogen gestegen.

Definitie: Het eigen vermogen minus de materiële vaste activa gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
- Eigen vermogen	2.244.030		1.888.872	
- Materiële vaste activa	672.837		552.634	
Verschil eigen vermogen en materiële vaste activa		1.571.193		1.336.238
- Totaal baten	4.262.653		3.912.711	
- Financiële baten	9.520		12.537	
Som totaal baten inclusief financiële baten		4.272.173		3.925.248
Kengetal:		0,37		0,34

FINANCIEEL BELEID

Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31 december 2016 in vergelijking met 31 december 2015. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	31-12-2016	31-12-2015	Passiva	31-12-2016	31-12-2015
Materiële vaste activa	672.837	552.634	Eigen vermogen	2.244.030	1.888.872
Vorderingen	615.619	224.932	Voorzieningen	192.559	134.617
Liquide middelen	1.839.309	1.747.060	Langlopende schulden	76.967	79.539
			Kortlopende schulden	614.209	421.598
Totaal activa	3.127.765	2.524.626	Totaal passiva	3.127.765	2.524.626

Toelichting op de activa zijde van de balans:

Activa:

De materiële vaste activa zijn gestegen omdat per saldo de investeringen 2016 hoger waren dan de afschrijvingen. De vorderingen zijn gestegen dankzij een grote vordering op de gemeente Bergen op Zoom in verband met nieuwbouw lokalen. De liquide middelen zijn onder andere gestegen door het positieve resultaat. In het kasstroomoverzicht kunt u een verdere onderbouwing lezen.

Passiva:

Het eigen vermogen is toegenomen door de toevoeging van het positieve resultaat. De voorzieningen zijn gestegen doordat de dotaties inclusief buitenonderhoud hoger zijn dan de onttrekkingen. Daarnaast is er een voorziening getroffen voor langdurige zieken.

De langlopende schulden zijn gedaald. Hierover zijn geen bijzonderheden te vermelden.

De kortlopende schulden zijn onder andere gestegen door de betaling van diverse facturen van bouwondernemingen, betaling van verschuldigde vervangingsfondspremies en participatiefondspremies op balansdatum.

Analyse resultaat

De begroting van 2016 liet een positief resultaat zien van € 195.955. Uiteindelijk resulteert een positief resultaat boekjaar 2016 van € 355.158: een verschil van € 159.203 met de begroting. Het positief resultaat over het boekjaar 2015 bedroeg € 264.247. In de navolgende paragraaf treft u een vergelijking aan en een specificatie van de belangrijkste verschillen.

Analyse realisatie 2016 versus realisatie 2015 en realisatie 2016 versus begroting 2016

Onderstaand een vergelijking van de staat van baten en lasten op basis van gerealiseerde en begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2016 en gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2015.

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Vershil	Realisatie 2015	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	4.083.422	3.909.241	174.181	3.673.616	409.806
Overige overheidsbijdragen	131.086	70.000	61.086	188.225	-57.139
Overige baten	48.145	14.575	33.570	50.870	-2.725
Totaal baten	4.262.653	3.993.816	268.837	3.912.711	349.942
Lasten					
Personele lasten	3.090.302	3.062.445	27.857	2.930.443	159.859
Afschrijvingen	130.541	98.275	32.266	97.576	32.965
Huisvestingslasten	271.930	234.705	37.225	220.809	51.121
Overige instellingslasten	422.827	414.826	8.001	411.761	11.066
Totaal lasten	3.915.600	3.810.251	105.349	3.660.589	255.011
Saldo baten en lasten	347.053	183.565	163.488	252.122	94.931
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	9.520	12.500	-2.980	12.537	-3.017
Financiële lasten	1.415	110	1.305	412	1.003
Totaal financiële baten en lasten	8.105	12.390	-4.285	12.125	-4.020
Nettoresultaat	355.158	195.955	159.203	264.247	90.911

Toelichting op de staat van baten en lasten:

Het resultaat is ten opzichte van 2015 gestegen met € 90.911. De belangrijkste oorzaken van deze stijging zijn:

Extra subsidie personeel, groei, lerarenbeurs, personeel en arbeid	€ 339.000
Stijging materiële instandhouding inclusief compensatie overdracht buitenonderhoud	€ 35.500
Stijging subsidie vanuit de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs	€ 35.500
Daling gemeentelijke projecten door wegvallen van onder andere Schakelklas	€ -57.000
Impact FTE en CAO stijging alsmede inzet eigen middelen	€ 161.000
en dotatie van de nieuw gevormde voorziening langdurig zieken alsmede	€ 46.000
Lagere uitgaven inhuur derden en scholingskosten	€ -47.713
Hogere uitgaven huisvestingslasten door eenmalige aanpassing terrein El Feth	€ 51.000
en doorbelaste kosten verhuizing Okba Ibnoe Nafi door breedzaam.	
Lagere uitgaven leermiddelen	€ -12.000
Hogere uitgaven gemeente Tilburg subsidies waar vergoedingen voor zijn ontvangen.	€ 30.000
Desinvestering boekwaarde oud interieur van Okba Ibnoe Nafi	€ 32.000

Nettoresultaat

Het gerealiseerde resultaat 2016 wijkt af van het begrote resultaat over 2016. De belangrijkste oorzaken van deze afwijking zijn:

Extra subsidie personeel, groei, lerarenbeurs, personeel en arbeid	€ 139.000
Stijging materiële instandhouding inclusief compensatie overdracht buitenonderhoud	€ 14.000
Stijging subsidie vanuit de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs	€ 21.000
Stijging gemeentelijke projecten door extra verkregen subsidie Ouderbeleid	€ 57.000
Impact FTE en CAO stijging alsmede inzet eigen middelen echter dankzij hogere vergoedingen vervangingsfonds en vergoedingen risicofonds dan begroot zijn de loonkosten lager uitgevallen.	€ -31.000
en dotatie van de nieuw gevormde voorziening langdurig zieken alsmede	€ 46.000
Hogere uitgaven inhuur derden	€ 22.000
Hogere uitgaven huisvestingslasten door eenmalige aanpassing terrein El Feth en doorbelaste kosten verhuizing Okba Ibnoe Nafi door breedzaam.	€ 40.000
Lagere uitgaven leermiddelen	€ 14.000
Hogere uitgaven gemeente Tilburg subsidies waar vergoedingen voor zijn ontvangen.	€ 50.000
Lagere uitgaven culturele vorming, juridische ondersteuning, public relations en reproductie	€ -48.000
Desinvestering boekwaarde oud interieur van Okba Ibnoe Nafi	€ 32.000

Investerings en financieringsbeleid

Vanwege de gunstige liquiditeit worden de investeringen uit eigen middelen voldaan. Het beleid is als in enig jaar of maand een te groot beslag op de liquiditeit plaatsvindt een spreiding in de aanschaf van nieuwe investeringen wordt aangebracht. De investeringen worden bewaakt op basis van de liquiditeitsbegroting en zijn afgestemd vanuit een in de meerjarenbegroting opgenomen financieel perspectief. Er is een meerjarenbeleid op exploitatie en investeringen.

Treasuryverslag

De stichting hanteert een eigen treasurystatuut. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen in te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

De stichting heeft een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd, conform de Regeling Beleggen lenen en derivaten OCW 2016. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen. De tegoeden op deze rekening zijn direct opeisbaar.

Alle rekeningen-courant rekeningen zijn ondergebracht bij de ABN-AMRO bank.

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor de stichting. Hiermee willen we een beeld geven over de continuïteit van de stichting.

Er is geen sprake van majeure investeringen of van doorcentralisatie van de huisvesting.

Kengetallen

	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Aantal leerlingen per 1 oktober	579	613	639	672	702
Personele bezetting in fte per 31 december					
Bestuur / Management	3,00	3,58	4,00	4,00	4,00
Personeel primair proces	33,00	37,42	37,04	39,16	40,92
Ondersteunend personeel	11,00	12,04	12,32	12,32	12,32
Totale personele bezetting	47,00	53,04	53,36	55,48	57,24

Toelichting op de kengetallen

- De personele bezetting is ook in 2016 gestegen en zal de komende jaren ook licht stijgen indien de leerlinggroei zal doorzetten.
- Het leerlingaantal op SIPO-niveau zal de komende jaren naar verwachting stijgen. Op regioniveau zijn geen afspraken gemaakt over de leerlingontwikkeling.

Balans

Activa	Realisatie 31-12-2015	Realisatie 31-12-2016	Prognose 31-12-2017	Prognose 31-12-2018	Prognose 31-12-2019
Materiële vaste activa	552.634	672.837	624.324	550.769	464.449
Totaal vaste activa	552.634	672.837	624.324	550.769	464.449
Vorderingen	224.932	615.619	265.619	265.619	265.619
Liquide middelen	1.747.060	1.839.309	2.519.227	2.911.209	3.349.050
Totaal vlottende activa	1.971.992	2.454.928	2.784.846	3.176.828	3.614.669
Totaal activa	2.524.626	3.127.765	3.409.170	3.727.597	4.079.118

Passiva	Realisatie 31-12-2015	Realisatie 31-12-2016	Prognose 31-12-2017	Prognose 31-12-2018	Prognose 31-12-2019
Algemene reserve	1.588.873	1.944.030	2.238.908	2.532.659	2.869.989
Bestemmingsreserves	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
Eigen vermogen	1.888.873	2.244.030	2.538.908	2.832.659	3.169.989
Voorzieningen	134.617	192.559	181.658	208.906	225.669
Langlopende schulden	79.539	76.967	74.395	71.823	69.251
Kortlopende schulden	421.598	614.209	614.209	614.209	614.209
Totaal passiva	2.524.627	3.127.765	3.409.170	3.727.597	4.079.118

Toelichting op de balans

- Investeringen zullen worden gedaan in samenhang met de schoolplannen en afnemen met de afschrijvingen. Er is een meerjareninvesteringsbegroting voor de komende 5 jaar opgesteld en deze is verwerkt in de prognose.
- De vorderingen worden in 2017 verminderd met de vordering op de gemeente. Daarna blijft deze constant.
- De algemene reserve zal toenemen conform het verwachte resultaat

- De voorzieningen zijn opgenomen conform de meerjarenplanning en betreft de jaarlijkse dotatie minus beoogde uitgaven.
- De langlopende schulden zullen jaarlijks afnemen conform de afschrijvingen.
- De kortlopende schulden blijven voor het gemak gelijk.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Prognose 2017	Prognose 2018	Prognose 2019
Baten					
Aantal leerlingen	579	613	639	672	702
Rijksbijdragen OCenW	3.673.616	4.083.422	4.222.898	4.329.356	4.477.725
Overige overheidsbijdragen	188.225	131.086	100.250	100.250	250
Overige baten	50.870	48.145	39.075	14.800	15.050
Totaal baten	3.912.711	4.262.653	4.362.223	4.444.406	4.493.025
Lasten					
Personeelslasten	2.930.443	3.090.302	3.171.896	3.261.164	3.361.489
Afschrijvingen	97.576	130.541	112.013	133.555	140.020
Huisvestingslasten	220.809	271.930	262.250	262.550	262.550
Overige lasten	411.761	422.827	533.426	505.626	403.876
Totaal lasten	3.660.589	3.915.600	4.079.585	4.162.895	4.167.935
Saldo baten en lasten	252.122	347.053	282.638	281.511	325.090
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	12.537	9.520	12.500	12.500	12.500
Financiële lasten	412	1.415	260	260	260
Totaal financiële baten en lasten	12.125	8.105	12.240	12.240	12.240
Nettoresultaat	264.247	355.158	294.878	293.751	337.330

Toelichting op de staat van baten en lasten

- De baten zijn berekend op basis van de geprognostiseerde leerlingaantallen waarbij uit is gegaan van groei voor de komende jaren.
- De personele lasten zijn afgestemd op het benodigd personeel en de geprognostiseerde leerlingaantallen.
- In de huisvestingslasten is rekening gehouden met de extra kosten die de doorcentralisatie met zich meebrengen. Zoals in het bestuursverslag is aangegeven zal alleen EI Feth in eigen beheer onderhouden worden.
- In de overige instellingslasten is rekening gehouden met extra kosten voor intensieve begeleiding bij het verbeteren van de onderwijskwaliteit. Daarnaast worden er extra middelen beschikbaar gesteld voor het aanbieden van kunstzinnige vakken en het vergroten van de ouderbetrokkenheid.

Deze meerjarenbegroting is taakstellend en gebaseerd op huidige wet- en regelgeving. Het risico is groot dat realisatie in de toekomst zal afwijken, vanwege de weerbaarheid van de praktijk.

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

De planning- en controlcyclus bestaat uit jaarlijks opstellen van een meerjarenbegroting. Daarin komt tot uiting welke plannen er voor het komende jaren gemaakt zijn. Vier keer per jaar worden er tussentijdse financiële cijfers opgesteld door het administratiekantoor. Deze bestaan uit een overzicht van de baten en lasten van de gecumuleerde periode en worden in hetzelfde overzicht vergeleken met de periode begroting. Verschillen worden geanalyseerd en besproken met het bestuur. Deze laatste kan indien noodzakelijk maatregelen treffen.

In 2017 is wederom een meerjaren begroting opgesteld om de risico's op de langere termijn ook in kaart te brengen. Deze bevat een overzicht van de baten en lasten.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Zie pagina 10 en 11 van het bestuursverslag

Breda, 30 mei 2017

De heer M. Talbi
Directeur - bestuurder

Verslag Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur bestaat uit vijf personen met kennis en ervaring op verschillende terreinen (huisvesting, bestuur, ICT, ondernemen). Het dagelijks bestuur is in handen van de directeur-bestuurder. Met de komst van de code goed bestuur PO is er een duidelijke verdeling van taken, rollen en verantwoordelijkheden tussen het algemeen bestuur en dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur heeft een toezichthoudende taak. In 2016 is verder gewerkt aan verdere professionalisering van de toezichthoudende taak van het algemeen bestuur door bestuursleden verantwoordelijk te maken voor portefeuilles. Zo is bijvoorbeeld een bestuurslid (samen met de directeur-bestuurder aanwezig bij de vergaderingen van de koepel ISBO. In 2017 zullen we dit verder uitbouwen.

Het algemeen bestuur fungeert daarnaast ook als klankbord voor de dagelijkse bestuurder. In 2017 gaan we op zoek naar twee nieuwe leden. Dit om een betere afspiegeling van de etnische achtergrond van de leerlingpopulatie in het algemeen bestuur te verkrijgen. Wij verwachten hiermee het contact met de islamitische gemeenschap te versterken.

Het bestuur is in 2016 zes maal bijeengewees voor een bestuursvergadering. De directeur-bestuurder neemt deel aan deze vergaderingen. Jaarlijks bezoekt het algemeen bestuur ook de drie scholen om in gesprek te gaan met personeel en MR. In 2016 heeft dit door omstandigheden alleen bij IBS Okba Ibnou Nafi plaatsgevonden. De uit het Plan van Aanpak volgende meerjarenbegroting 2017-2021 is goedgekeurd door het algemeen bestuur.

Een afvaardiging van het algemeen bestuur voert jaarlijks een functionerings- en beoordelingsgesprek met de directeur-bestuurder. In 2016 heeft dit gesprek in mei plaatsgevonden, leidend tot (prestatie)afspraken voor het komende jaar. Deze zullen weer onderwerp van gesprek zijn bij het volgende beoordelingsgesprek.

Breda, 30 mei 2017

Voorzitter: De heer A. Tebbaa

JAAARREKENING

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen en aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Installaties	180	6,7%	500
Schoolmeubilair en inventaris	180-240-360	3,3 - 6,7%	500
Kantoormeubilair en inventaris	120-240	5 - 10%	500
Huishoudelijke apparatuue en machines	60-96	12,5 - 20%	500
Onderwijs apparatuur en machines	60	20%	500
ICT	36-120	10 - 33,3%	500
Leermiddelen	96	12,5%	500

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzeningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserve.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving	Doel	Beperkingen	EUR
- Reserve personeel	Opvangen Formatieve tekorten	Geen	300.000

Voorzeningen

Voorzeningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzeningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voor het contant maken van de waarde van de voorziening wordt gerekend met een rekenrente welke voor eind 2016 wordt bepaald. De berekening is als volgt:
Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) +/- Inflatie (bron: CBS).

Voor 2016 wordt er gerekend met een rekenrente van 1,40%. Waarbij de waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 2,00% en de uitgangswaarde voor de inflatie 0,60% is.

Pensioenvoorziening

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling is volgens de CAO PO aangesloten bij het ABP Pensioenfonds. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2016 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2016 96,6%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting van de loonkosten langdurig zieken.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Onder deze post valt onder meer vooruitontvangen investeringssubsidies. Deze subsidies moeten zichtbaar in mindering gebracht worden op de materiële vaste activa of als schuld gepresenteerd worden onder vooruitontvangen investeringssubsidies.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Grondslagen Staat van Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/ zijn bepaald.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Kredietrisico

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal voldoen aan het treasurybeleid.

BALANS PER 31 DECEMBER 2016

(na verwerking resultaatbestemming)

	<u>31-12-2016</u>		<u>31-12-2015</u>	
	€	€	€	€
1	ACTIVA			
1.1	Vaste activa			
1.1.2	Materiële vaste activa	672.837	552.634	
	<i>Totaal vaste activa</i>	<u>672.837</u>	<u>552.634</u>	552.634
1.2	Vlottende activa			
1.2.2	Vorderingen	615.619	224.932	
1.2.4	Liquide middelen	1.839.309	1.747.060	
	<i>Totaal vlottende activa</i>	<u>2.454.928</u>	<u>1.971.992</u>	1.971.992
	TOTAAL ACTIVA	<u>3.127.765</u>	<u>2.524.626</u>	
2	PASSIVA			
2.1	Eigen vermogen	2.244.030	1.888.872	
2.2	Voorzeningen	192.559	134.617	
2.3	Langlopende schulden	76.967	79.539	
2.4	Kortlopende schulden	614.209	421.598	
	TOTAAL PASSIVA	<u>3.127.765</u>	<u>2.524.626</u>	

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016

	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	4.083.422		3.909.241		3.673.616	
3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	131.086		70.000		188.225	
3.5 Overige baten	<u>48.145</u>		<u>14.575</u>		<u>50.870</u>	
Totaal baten		4.262.653		3.993.816		3.912.711
4 Lasten						
4.1 Personeelslasten	3.090.302		3.062.445		2.930.443	
4.2 Afschrijvingen	130.541		98.275		97.576	
4.3 Huisvestingslasten	271.930		234.705		220.809	
4.4 Overige lasten	<u>422.827</u>		<u>414.826</u>		<u>411.761</u>	
Totaal lasten		3.915.600		3.810.251		3.660.589
Saldo baten en lasten		<u>347.053</u>		<u>183.565</u>		<u>252.122</u>
6.1 Financiële baten	9.520		12.500		12.537	
6.2 Financiële lasten	<u>1.415</u>		<u>110</u>		<u>412</u>	
Saldo financiële baten en lasten		8.105		12.390		12.125
Nettoresultaat		<u><u>355.158</u></u>		<u><u>195.955</u></u>		<u><u>264.247</u></u>

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1 Activa

1.1 Vaste Activa

1.1.2	Materiële vaste activa	Aanschaf-	Afschrij-	Boek-	Investe-	Boekwaarde	Afschrij-	Aanschaf-	Afschrij-	Boek-
		prijs	vingen	waarde	ringen	desinves-	vingen	prijs	vingen	waarde
		1-1-2016	1-1-2016	1-1-2016	2016	2016	2016	31-12-2016	31-12-2016	31-12-2016
		€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.1.2.1	Gebouwen	193.245	55.832	137.414	-	653	9.843	189.837	62.920	126.917
1.1.2.3	Inventaris en apparatuur	1.138.485	769.051	369.434	227.765	30.990	72.526	1.182.632	688.949	493.683
1.1.2.4	Overige materiële vaste activa	392.737	346.951	45.786	22.981	-	16.529	380.108	327.871	52.237
	Totaal Materiële vaste activa	1.724.467	1.171.834	552.634	250.746	31.643	98.898	1.752.577	1.079.740	672.837

Materiële vaste activa

In oktober 2016 heeft de school Okba Ibnou Nafi een nieuw schoolgebouw in gebruik genomen. Bij de overgang is besloten om de school grotendeels te voorzien van nieuw interieur en is het oude interieur gedoneerd aan een goed doel. Het oude interieur had een boekwaarde van € 31.643. Dit bestond uit een aanschafwaarde van € 222.635 en afschrijvingen van € 190.992. Het boekresultaat is verwerkt onder de afschrijvingen 4.2.2.1 en 4.2.2.2.

1.2 Vlottende activa

1.2.2 Vorderingen

1.2.2	Vorderingen	31-12-2016		31-12-2015	
		€	€	€	€
1.2.2.2	OCW	223.100		201.776	
1.2.2.3	Gemeenten	345.160		-	
1.2.2.10	Overige vorderingen	24.821		8.353	
	<i>Subtotaal vorderingen</i>		593.081		210.129
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	-		529	
1.2.2.14	Te ontvangen interest	8.053		12.537	
1.2.2.15	Overige overlopende activa	14.485		1.737	
	<i>Overlopende activa</i>		22.538		14.803
	Totaal Vorderingen		615.619		224.932

Alle vorderingen genoemd onder 1.2.2 hebben een looptijd korter dan een jaar .

1.2.4 Liquide middelen

1.2.4	Liquide middelen	31-12-2016		31-12-2015	
		€	€	€	€
1.2.4.1	Kasmiddelen	2.286		2.143	
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	1.837.023		1.744.917	
	Totaal liquide middelen		1.839.309		1.747.060

2 Passiva

2.1	Eigen vermogen	Stand per 01-01-2016	Resultaat 2016	Overige mutaties	Stand per 31-12-2016
		€	€	€	€
2.1.1.1	Algemene reserve	1.588.872	355.158	-	1.944.030
2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	300.000	-	-	300.000
	Totaal Groepsvermogen	1.888.872	355.158	-	2.244.030

2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	Stand per 01-01-2016	Resultaat 2016	Overige mutaties	Stand per 31-12-2016
		€	€	€	€
2.1.1.2.1	Reserve personeel	300.000	-	-	300.000
	Totaal bestemmingsreserves publiek	300.000	-	-	300.000

2.2	Voorzieningen	Stand per 01-01-2016	Dotatie 2016	Onttrekking 2016	Vrijval 2016	Mutatie	Stand per 31-12-2016	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1	Personele voorzieningen	56.038	46.540	1.880	6.313	-	94.385	41.882	52.503	-
2.2.3	Voorzieningen voor groot onderhoud	78.579	58.780	39.185	-	-	98.174	10.901	87.273	-
	Totaal Voorzieningen	134.617	105.320	41.065	6.313	-	192.559	52.783	139.776	-

2.2.1	Personele voorzieningen	Stand per 01-01-2016	Dotatie 2016	Onttrekking 2016	Vrijval 2016	Mutatie	Stand per 31-12-2016	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1.4	Jubileum-voorziening	56.038	-	1.880	6.313	-	47.845	4.015	43.830	-
2.2.1.7	Overige personele voorzieningen	-	46.540	-	-	-	46.540	37.867	8.673	-
	Totaal personele voorzieningen	56.038	46.540	1.880	6.313	-	94.385	41.882	52.503	-

2.3	Langlopende schulden	Stand per 01-01-2016	Aangea- nening in 2016	Aflossing in 2016	Stand per 31-12-2016	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rente per- centage
		€	€	€	€	€	€	
2.3.7	Overige langlopende schulden	79.539	-	2.572	76.967	74.395	61.535	
	Totaal Langlopende schulden	79.539	-	2.572	76.967	74.395	61.535	

2.3.7	Overige langlopende schulden	Stand per 01-01-2016	Aangea- nening in 2016	Aflossing in 2016	Stand per 31-12-2016	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rente per- centage
		€	€	€	€	€	€	
2.3.7.6	Vooruitontvangen investeringssubsidies	79.539	-	2.572	76.967	74.395	61.535	0%
	Totaal overige langlopende schulden	79.539	-	2.572	76.967	74.395	61.535	

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2016		31-12-2015	
		€	€	€	€
2.4.8	Crediteuren	211.291		99.996	
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	179.506		138.013	
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen	30.380		28.004	
2.4.12	Overige kortlopende schulden	7.860		200	
	<i>Subtotaal kortlopende schulden</i>		429.037		266.213
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW	22.703		19.261	
2.4.15	Vooruit ontvangen investeringssubsidies	2.572		2.572	
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	96.358		86.430	
2.4.19	Overige overlopende passiva	63.539		47.122	
	<i>Overlopende passiva</i>		185.172		155.385
	Totaal Kortlopende schulden		614.209		421.598

2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen		31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€	
2.4.9.1	Loonheffing	118.559		119.939	
2.4.9.3	Premies sociale verzekeringen	60.947		18.074	
	Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen		179.506		138.013
2.4.19 Overige overlopende passiva		31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€	
2.4.19.1	Vooruitontvangen subsidies Gemeente	-		18.217	
2.4.19.6	Overige overlopende passiva	63.539		28.905	
	Totaal overige overlopende passiva		63.539		47.122

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW	3.490.347		3.371.292		3.177.886	
Totaal Rijksbijdrage OCW		3.490.347		3.371.292		3.177.886
3.1.2.1.2 Geoomerkte subsidies OCW	35.477		-		19.931	
3.1.2.1.3 Niet-geoomerkte subsidies OCW	457.547		458.949		411.128	
Totaal overige subsidies OCW		493.024		458.949		431.059
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV		100.051		79.000		64.671
Totaal Rijksbijdragen		4.083.422		3.909.241		3.673.616

3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3.2.2.2 Overige gemeentelijke en - subsidies *	131.086		70.000		188.225	
Totaal overige overheidsbijdragen en - subsidies overige overheden		131.086		70.000		188.225

* De overige overheidsbijdragen bestaan uit:

Schakelklas		-		-		64.062
Impulsgebieden		56.432		70.000		56.070
Brede school		12.250		-		3.494
Ouderbeleid		56.800		-		48.766
Eerste inrichting nieuwe groep		-		-		7.500
Egalisatie afschrijvingen		2.572		-		2.572
Overig		3.032		-		5.761
Totaal		131.086		70.000		188.225

3.5 Overige baten	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3.5.1 Verhuur	-		1.500		1.495	
3.5.4 Sponsoring	-		-		610	
3.5.5 Ouderbijdragen	18.853		13.075		19.854	
3.5.6.2 Overige	29.292		-		28.911	
Totaal overige baten		48.145		14.575		50.870

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2016		Begroot 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	2.269.766		2.889.482		2.068.046	
4.1.1.2.1	Sociale lasten	323.629		-		298.832	
4.1.1.2.2	Premies Participatiefonds	71.683		-		81.112	
4.1.1.2.3	Premies Vervangingsfonds	110.966		-		102.435	
4.1.1.3	Pensioenpremies	248.355		-		235.266	
	Totaal lonen en salarissen		3.024.399		2.889.482		2.785.691
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	46.540		-		9.445	
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	11.138		14.400		11.731	
4.1.2.3	Overig **	181.393		158.563		219.662	
	Totaal overige personele lasten		239.071		172.963		240.838
4.1.3.2	Uitkeringen van het Vervangingsfonds	146.001		-		79.200	
4.1.3.3	Overige uitkeringen	27.167		-		16.886	
	Af: Uitkeringen		173.168		-		96.086
	Totaal personele lasten		3.090.302		3.062.445		2.930.443
	** Overig						
	Arbozorg		22.707		16.900		9.382
	Nascholing		67.601		68.250		77.173
	Uitbesteding derden		90.005		68.333		135.582
	Overig		1.080		5.080		-2.475
	Totaal		<u>181.393</u>		<u>158.563</u>		<u>219.662</u>

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2016 waren gemiddeld 53 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2015: 50). Hiervan zijn er 0 werkzaam in het buitenland in 2016 (2015: 0).

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 65 in 2016 (2015: 60). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2016	2015
Bestuur / Management	4	3
Personeel primair proces	45	42
Ondersteunend personeel	16	15
Totaal gemiddeld aantal werknemers	<u>65</u>	<u>60</u>

4.2	Afschrijvingen	2016		Begroot 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2.1	Gebouwen	10.496		9.853		9.843	
4.2.2.2	Inventaris en apparatuur ***	103.516		72.335		70.040	
4.2.2.3	Leermiddelen en Overige materiële vaste activa	16.529		16.087		17.693	
	Totaal afschrijvingen		130.541		98.275		97.576

*** In de afschrijvingskosten inventaris en apparatuur is in 2016 de desinvestering van € 31.643,- inzake overdracht aan een goed doel opgenomen.

4.3	Huisvestingslasten	2016		Begroot 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
4.3.1	Huur	32.252		38.200		30.555	
4.3.3	Klein onderhoud en exploitatie	73.733		38.800		28.303	
4.3.4	Energie en water	26.398		32.925		33.416	
4.3.5	Schoonmaakkosten	67.916		54.000		56.171	
4.3.6	Heffingen	5.357		5.950		5.396	
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	58.780		58.780		61.390	
4.3.8.1	Tuinonderhoud	7.494		3.750		3.800	
4.3.8.2	Bewaking/beveiliging	-		500		1.778	
4.3.8.3	Overige huisvestingslasten	-		1.800		-	
	Totaal huisvestingslasten		271.930		234.705		220.809
4.4	Overige lasten	2016		Begroot 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1	Administratie en beheer	71.303		73.355		72.297	
4.4.1.3	Telefoon- en portokosten	7.818		7.100		7.243	
4.4.1.4	Kantoorartikelen	334		600		767	
	Totaal administratie- en beheerslasten		79.455		81.055		80.307
4.4.2.1	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	99.195		85.931		111.058	
4.4.2.2	Bibliotheek/mediatheek	1.817		3.650		5.894	
	Totaal inventaris, apparatuur en leermiddelen		101.012		89.581		116.952
4.4.4.1	Wervingskosten	154		200		5.540	
4.4.4.2	Representatiekosten	5.245		3.800		6.666	
4.4.4.3	Huishoudelijke kosten	829		1.450		2.277	
4.4.4.5	Buitenschoolse cq bijzondere activiteiten	8.113		12.135		12.178	
4.4.4.7	Contributies	24.791		22.360		18.316	
4.4.4.8	Abonnementen	3.669		2.220		2.484	
4.4.4.9	Medezeggenschapsraad	2.018		1.880		825	
4.4.4.10	Verzekeringen	3.258		3.800		3.106	
4.4.4.11	Overige ****	163.837		137.315		127.660	
4.4.4.12	Reproductiekosten, drukwerk, schoolgids	20.280		28.676		25.783	
4.4.4.13	Toetsen en testen	6.625		4.784		7.972	
4.4.4.14	Culturele vorming	3.541		25.570		1.695	
	Totaal overige		242.360		244.190		214.502
	Totaal overige lasten		422.827		414.826		411.761
	**** Overig						
	Kosten identiteit		13.136		27.500		9.014
	Leerlingvervoer		2.756		3.000		2.756
	Kantiekosten		3.332		2.305		3.508
	Kosten ten behoeve van ouderbijdrage		14.270		12.500		12.003
	Overige kosten uitgaven subsidies		128.652		70.000		98.629
	Overige kosten		1.691		22.010		1.750
	Totaal		163.837		137.315		127.660

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria (reeds onderdeel van 4.4.1.1) ten laste van het resultaat gebracht:

	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1 Controle van de jaarrekening	6.401		5.100		8.240	
4.4.1.1.2 Andere controlewerkzaamheden	-		-		-	
4.4.1.1.3 Fiscale advisering	-		-		-	
4.4.1.1.4 Andere niet-controlediensten	-		-		-	
		<u>6.401</u>		<u>5.100</u>		<u>8.240</u>

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor in het huidige en/of vorig boekjaar.

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisatie Pricewaterhousecoopers N.V. zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Bovenstaande accountants honoraria zijn verwerkt op basis van het facturenstelsel.

6 Financiële baten en lasten

	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
6.1 Financiële baten						
6.1.1 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	9.520		12.500		12.537	
Totaal financiële baten		<u>9.520</u>		<u>12.500</u>		<u>12.537</u>
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke lasten	1.415		110		412	
Totaal financiële lasten		<u>1.415</u>		<u>110</u>		<u>412</u>

VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm 2016	Statutaire zetel	Code activiteiten	Deelname percentage
Samenwerkingsverband Plein013		Tilburg	4	
RSV Breda OOK		Breda	4	
Samenwerkingsverband Brabantse Wal		Bergen op Zoom	4	

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

VERANTWOORDING SUBSIDIES

De subsidies die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G1-A Beknopt gespecificeerd

Omschrijving	Toewijzing		Prestatie afgerond?
	Kenmerk	Datum	
Lerarenbeurs 2015-2016	709228-1	21-09-2015	Ja
Lerarenbeurs 2015-2016	709259-1	21-09-2015	Ja
Lerarenbeurs 2016-2017	776741-1	20-09-2016	Ja

WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria te weten:

- (a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- (b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten, en
- (c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren.

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen). Voor de bepaling van de complexiteitspunten verwijzen wij naar de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

Complexiteitspunten

	<u>2016</u>
Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal aantal complexiteitspunten	<u><u>4</u></u>
Bezoldigingsklasse	A
Bezoldigingsmaximum	€ 106.000

Afwijkende bezoldiging

Er is geen afwijkende bezoldiging van toepassing voor het verslagjaar 2016.

WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Leidinggevend topfunctionaris met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling en gewezen topfunctionaris

De volgende leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling en gewezen topfunctionarissen zijn in de tabel

Dienstbetrekking in 2016

Aanhef	De heer
Voorletters	M.
Tussenvoegsel	
Achternaam	Talbi
Functie(s)	Directeur / bestuurder
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja
Aanvang functie in verslagjaar	01-01
Afloop functie in verslagjaar	31-12
Taakomvang (fte)	1,00
Gewezen topfunctionaris	Nee

Bezoldiging 2016

Beloning	74.528
Belastbare onkostenvergoeding	-
Beloning betaalbaar op termijn	9.601
Subtotaal bezoldiging	84.129
Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	-
Totale bezoldiging	84.129
Afwijkend WNT-maximum	
Individueel WNT-maximum	106.000
Motivering overschrijding bezoldigings-norm	
Toelichting overschrijding bezoldigingsnorm	

Gegevens 2015

Aanvang functie voorgaand verslagjaar	01-01
Afloop functie voorgaand verslagjaar	31-12
taak omvang voorgaand verslagjaar (fte)	1,00
Beloning in voorgaand verslagjaar	74.924
Belastbare onkostenvergoeding in voorgaand verslagjaar	-
Beloning betaalbaar op termijn in voorgaand verslagjaar	9.939
Totale bezoldiging in voorgaand verslagjaar	84.863

WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Toezichthoudend topfunctionaris

De volgende toezichthoudend topfunctionarissen zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Dienstbetrekking 2016					
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Aanhef	De heer	De heer	De heer	De heer	De heer
Voorletters	A.	A.	M.	M.	F.
Tussenvoegsel					
Achternaam	Tebbaa	Boudzra	Elkadi	El-Allouchi	Bouzambou
Functiecategorie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang functie in verslagjaar	01-01	01-01	01-01	01-01	01-01
Afloop functie in verslagjaar	31-12	31-12	31-12	31-12	31-12

Bezoldiging 2016					
Beloning	0	675	0	750	825
Belastbare onkostenvergoeding	0	0	0	189	105
Beloning betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
Subtotaal bezoldiging	-	675	-	939	930
Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	-	-	-	-	-
Totale bezoldiging	0	675	0	939	930
Afwijkend WNT-maximum					
Individueel WNT-maximum	15.900	10.600	10.600	10.600	10.600
Motivering overschrijding bezoldigingsnorm					
Toelichting overschrijding bezoldigingsnorm					

Gegevens 2015					
Aanvang functie voorgaand verslagjaar	01-01	01-01	01-01	01-01	01-01
Afloop functie voorgaand verslagjaar	31-12	31-12	31-12	31-12	31-12
Beloning in voorgaand verslagjaar	1.275	825	825	825	825
Belastbare onkostenvergoeding in voorgaand verslagjaar					
	59	22	71	180	76
Beloning betaalbaar op termijn in voorgaand verslagjaar					
	0	0	0	0	0
Totale bezoldiging in voorgaand verslagjaar	1.334	847	896	1.005	901

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Verplichtingen

De volgende niet uit balans blijvende verplichtingen worden hieronder toegelicht.

Vlg Nr.	Omschrijving	Periode van t/m		Loop-	Bedrag per
				tijd	maand
				Mndn	€
1	ISO Groep	1-11-2015	31-10-2021	72	529
2	Kobergroep	31-3-2016	31-3-2017	12	409
3	Dyade	1-1-2016	31-12-2018	36	3.565

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Statutaire regeling inzake bestemming resultaat

Er is statutair niets geregeld inzake de bestemming van het resultaat.

Bestemming van het resultaat

		<u>Resultaat 2016</u>
		€
2.1.1	Algemene reserve (publiek)	355.158
	Totaal resultaat	<u><u>355.158</u></u>

ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

Breda, 30 mei 2017

SIPO

Bestuurder:

De heer M. Talbi
Directeur - bestuurder

Toeziçhthouders:

De heer A. Tebbaa
Voorzitter

De heer A. Boudzra
Lid

De heer M. Elkadi
Lid

De heer M. El-Allouchi
Lid

De heer F. Bouzambou
Lid

SIPO
Hooilaan 1
4816 EM Breda

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat vijf pagina's)

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat vijf pagina's)

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat vijf pagina's)

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat vijf pagina's)

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat vijf pagina's)